

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hípšra v právní věci žalobce: **X**, zastoupen JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou se sídlem Nuselská 499/132, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 5. 2019, č. j. 19 A 35/2018 - 66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Krajského ředitelství Policie hlavního města Prahy (dále též „Policie ČR“) ze dne 7. 7. 2018, č. j. KRPA-254370-19/ČJ-2018-000022, byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Téhož dne bylo žalobci rozhodnutím č. j. KRPA-254370-16/ČJ-2018-000022, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 2 roky.

[2] Dne 11. 7. 2018 podal žalobce v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany, pročež byl téhož dne přezajištěn z režimu zákona o pobytu cizinců do režimu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“). Žalobce následně podal žádost o opětovné posouzení důvodů zajištění podle § 46a odst. 10 zákona o azylu. Rozhodnutím ze dne 4. 9. 2018, č. j. OAM-124/LE-LE05-LE05-PS2-2018, žalovaný rozhodl, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a podle § 46a odst. 5 téhož zákona je doba trvání zajištění stanovena do 28. 10. 2018.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného ve věci žádosti o opětovné posouzení důvodů zajištění žalobu u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“). Tuto žalobu krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 18. 10. 2018, č. j. 19 A 35/2018 - 30. Nejvyšší správní soud však uvedený rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 25. 4. 2019, č. j. 7 Azs 462/2018 - 25, a uložil krajskému soudu, aby v dalším řízení na podkladě úplného spisového materiálu vypořádal též opomenutou žalobní námitku týkající se procesních pochybení žalovaného.

[4] Po vrácení věci krajský soud žalobu zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Neshledal, že by došlo k namítaným procesním pochybením. Udělil-li žalobce zástupkyni plnou moc již dne 9. 7. 2018 (tj. před vydáním rozhodnutí o přezajištění), měla si tato zástupkyně v rámci převzetí a přípravy zastoupení ujasnit, v jaké věci bude žalobce zastupovat a obstarat si od něj informace o předmětu řízení. Pouze v důsledku jejího nedůsledného a nesprávného postupu se důvody žádosti žalobce o propuštění ze zajištění ze dne 31. 8. 2018 míjely s obsahem rozhodnutí ze dne 11. 7. 2018. Žalovaný pak řádně zdůvodnil, proč považoval podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany za účelové, přičemž jeho zdůvodnění je věcně správné. Žalovaný správně přihlédl k důvodům správního vyhoštění žalobce a k tomu, že žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal až poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, byť do České republiky (dále též „ČR“) přicestoval již v prosinci 2016. Soud se ztotožnil rovněž s tím, že uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, neboť žalobce nerespektoval právní řád ČR, pobýval na území nelegálně a vědomě se prokazoval padělaným dokladem. Existuje proto obava, že případně uložené právní povinnosti nebude respektovat ani v budoucnu.

III.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Nesouhlasí s tím, že žalovaný ve věci postupoval v souladu se zákonem. Jeho zástupkyně nebyla informována o tom, že zajištění stěžovatele podle zákona o pobytu cizinců bylo zrušeno. Až z obsahu usnesení Policie ČR ze dne 15. 8. 2019, č. j. CPR-25205-2/ČJ-2018-930310-C220, se dozvěděla, že žalobce byl přezajištěn. Při podání žádosti o propuštění ze zajištění pak vycházela z uvedeného usnesení, které obsahovalo chybný údaj o důvodu zajištění. Po zjištění omylu zástupkyně žalovanému bezodkladně sdělila, že žádost o propuštění doplní po nahlédnutí do spisu. Žalovaný však vydal napadené rozhodnutí bez ohledu na tento přípis. Krajský soud zástupkyni vytkl chybný postup, ale nezabýval se tím, že ji měl žalovaný vyzvat k doplnění žádosti, neboť tato neobsahovala jediný argument proti důvodům zajištění a zástupkyně avizovala její doplnění po nahlédnutí do spisu.

[6] Krajský soud se rovněž nevypořádal s námitkami týkajícími se chybného vyhodnocení důvodů pro zajištění stěžovatele. Zajištění stěžovatele bylo odůvodněno především tím, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Stěžovatel se však vyhoštění vyhnout nemohl, protože rozhodnutí o správním vyhoštění již bylo v právní moci a byl mu rovněž uložen trest vyhoštění. Snahu vyhnout se vyhoštění pak nelze dovozovat ani z toho, že se stěžovatel vzdal práva na podání odporu proti trestnímu příkazu. Žalovaný rovněž nedostatečně odůvodnil účelovost podání žádosti o mezinárodní ochranu i možnost uplatnění zvláštních opatření. Nebyly posouzeny osobní, majetkové a rodinné poměry stěžovatele, charakter porušení povinností a jeho dosavadní chování. Zejména se pak soud nevypořádal s tím, že stěžovatel při kontrole spolupracoval s policií, nikdy nebyl trestně stíhán ani nebyl veden v evidenci nežádoucích osob. Stěžovatel rovněž namítl, že byl zkrácen na svých právech nedodržením lhůty pro rozhodnutí o žalobě. Vzhledem k výše uvedenému navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného zrušil.

pokračování

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že kasační námitky nejsou důvodné. Postupoval v souladu se zákonem o azylu, když zjistil skutečný stav věci a stěžovatele důvodně zajistil. Z jednání stěžovatele vyplývá neúcta k právnímu řádu ČR a jeho nerespektování. Byly splněny všechny podmínky zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Přestože to stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvedl, vytýká rozsudku krajského soudu rovněž nepřezkoumatelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Konkrétně dle jeho názoru krajský soud nevypořádal námitky týkající se nezákonnosti postupu žalovaného, chybného vyhodnocení důvodů pro zajištění stěžovatele a možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se tedy nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností.

[11] Napadený rozsudek dostojí požadavkům na přezkoumatelnost vyplývajícím z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), je vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozsudku je totiž zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil, byť si lze zcela jistě představit ještě podrobnější odůvodnění. Ve věci namítaného procesního pochybení žalovaného krajský soud dospěl k závěru, že uvedení nesprávných důvodů v žádosti o propuštění ze zajištění je přičitatelné zástupkyni stěžovatele, neboť příslušná plná moc jí byla udělena již 9. 7. 2018 a bylo na ní, aby si před podáním předmětné žádosti ujasnila přesný předmět řízení. Jestliže krajský soud dospěl k závěru, že za obsah žádosti je zodpovědná toliko zástupkyně stěžovatele, implicitně tak konstatoval, že žalovaný nebyl povinen ji vyzvat k jejímu doplnění. I tuto námitku tedy krajský soud nepochybně vypořádal. Krajský soud se rovněž dostatečně vyjádřil k tomu, proč považuje zajištění stěžovatele za důvodné a proč by v jeho případě nepostačovalo uložení zvláštních opatření, když zdůraznil, že stěžovatel na území České republiky pobýval ilegálně od roku 2016 až do svého zajištění, o mezinárodní ochranu požádal až po právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, a při policejní kontrole se prokázal padělaným dokladem. Právě na základě těchto okolností krajský soud založil závěr o důvodnosti zajištění stěžovatele, jakož i o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Postup krajského soudu odpovídá konstantní judikatuře, podle níž není povinností správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Uvedené námitky přitom krajský soud vypořádal jasným, srozumitelným a přezkoumatelným způsobem. Nesouhlas stěžovatele se závěry krajského soudu nezpůsobuje nepřezkoumatelnost jeho rozsudku (blíže viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163 atd.).

[12] Dále se zdejší soud věnoval namítanému procesnímu pochybení žalovaného, které dle stěžovatele spočívá v tom, že jeho zástupkyni nevyzval k doplnění důvodů žádosti o opětovné posouzení důvodů zajištění.

[13] Posouzení této námítky se neobejde bez stručné rekapitulace průběhu správního řízení. Dne 7. 7. 2018 vydala Policie ČR rozhodnutí č. j. KRPA-254370-19/ČJ-2018-000022, jímž stěžovatele zajistila podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a rozhodnutí č. j. KRPA-254370-16/ČJ-2018-000022, jímž mu uložila správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 1 a § 119 odst. 1 písm. c) body 1, 2 zákona o pobytu cizinců na dobu 2 let. Dne 9. 7. 2018 stěžovatel udělil své zástupkyni plnou moc k zastupování. Dne 11. 7. 2018 podal stěžovatel v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany. Následně byl rozhodnutím č. j. OAM-124/LE-LE05-LE26-PS-2018 zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně uvedené rozhodnutí bylo stěžovateli předáno dne 13. 7. 2018, čímž nabylo právní moci. Dne 16. 8. 2018 zástupkyně stěžovatele předložila žalovanému výše uvedenou plnou moc a požádala jej o zaslání rozhodnutí ze dne 11. 7. 2018, přičemž v žádosti uvedla neúplné číslo jednací daného rozhodnutí. Dne 31. 8. 2018 zástupkyně stěžovatele doručila žalovanému žádost o opětovné posouzení důvodů zajištění ve smyslu § 46a odst. 10 zákona o azylu. V ní namítala, že byla spolehlivě zjištěna totožnost stěžovatele, že není dána nutnost jeho zajištění, ale je možné uplatnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu a že stěžovatel má zajištěno ubytování u své známé. Přípisem ze dne 4. 9. 2018 žalovaný zástupkyni stěžovatele sdělil, že žádosti o zaslání rozhodnutí ze dne 11. 7. 2018 nelze vyhovět, nicméně je možné požádat o nahlédnutí do spisu. Současně zástupkyni sdělil, že v této žádosti uvedla chybné číslo jednací rozhodnutí a důvod zajištění [§ 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu namísto písm. e) téhož ustanovení]. Téhož dne žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost stěžovatele o propuštění ze zajištění ze dne 31. 8. 2019. Napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 9. 2018.

[14] O uvedených skutečnostech není mezi stranami sporu. Stěžovatel však poukazuje na to, že usnesení Policie ČR ze dne 15. 8. 2019, č. j. CPR-25205-2/ČJ-2018-930310-C220, ve věci zastavení žádosti o propuštění ze zajištění podané dle § 129a odst. 1 zákona o pobytu cizinců obsahovalo u informace o přezajištění odkaz na jiný zákonný důvod zajištění. Má proto za to, že uvedl-li v žádosti o propuštění ze zajištění argumenty směřující k jinému důvodu zajištění, měl být vyzván k doplnění náležitostí žádosti tak, aby žalovaný věděl, z jakého důvodu žádá o nové posouzení důvodů pro zajištění.

[15] Podle § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, platí, že *[n]emá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podatelé nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu*. Je však nutné rozlišovat vady podání podstatné a nepodstatné, což potvrzuje i odborná literatura (Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, In. Beck-online, s. 233 - 242). V případě vad týkajících se odůvodnění podání je rozhodující, zda podání obsahuje projednatelné důvody. Analogicky lze v tomto ohledu odkázat na judikaturu zdejšího soudu týkající se odvolání, které se svou povahou do značné míry žádosti o opětovné posouzení důvodů zajištění blíží (dochází k opětovnému posouzení věci). Z té vyplývá, že pokud odvolání obsahuje alespoň jeden projednatelný důvod, není správní orgán povinen účastníka vyzvat k doplnění důvodů (k tomu srov. podpůrně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2016, č. j. 7 Azs 193/2016 - 28, ze dne 11. 2. 2008, č. j. 5 As 56/2008 - 71, ze dne 4. 10. 2012, č. j. 7 Afs 18/2012 - 27, ze dne 15. 4. 2015, č. j. 4 As 62/2016 - 18 atp.). Obecně lze vycházet z právní věty rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2011, č. j. 5 Ca 298/2008 - 52, č. 2766/2013 Sb. NSS, dle které *„[s]právní orgán není povinen vyzývat účastníka k doplnění odvolání ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu z roku 2004, pokud odvolání obsahuje alespoň jeden projednatelný důvod, a je z něj tedy zřejmé, v čem odvolatel spatřuje rozpor s právními předpisy (§ 82 odst. 2 správního řádu z roku 2004). Takovou povinnost nezakládá správnímu orgánu ani skutečnost,*

pokračování

že účastník výslovně označil odvolání jako 'blanketní' a naznačil v něm, že odvolacích důvodů hodlá vznést více.“ V rozsudku č. j. 7 Azs 193/2016 - 28 pak zdejší soud konstatoval, že „[s]právní orgán nemůže účastníka řízení v tomto ohledu omezovat, resp. vyzývat jej k tomu, aby svou argumentaci zaměřil jiným směrem. Zákon ukládá vyzvat účastníka řízení k doplnění pouze tehdy, pokud v odvolání není uveden žádný důvod.“ Přiměřeně lze odkázat rovněž na rozsudek ze dne 30. 10. 2019, č. j. 1 Azs 323/2019 - 30, týkající se opakované žádosti podle § 169r odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. V něm zdejší soud konstatoval, že „[ž]ádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu byla po formální stránce bezvadná. Za tohoto stavu nebylo povinností správního orgánu I. stupně poučit žalobkyni o tom, že aby mohla být v řízení úspěšná, musí tvrdit nové skutečnosti, které nebyly předmětem řízení o její předchozí žádosti. Bylo na žalobkyni, aby do opakované žádosti tyto skutečnosti zahrнула. Žalobkyně byla navíc již při samotném podání opakované žádosti zastoupena advokátem specializujícím se na oblast cizineckého práva.“

[16] Z uvedeného je zřejmé, že poučovací povinnost nespočívá v povinnosti správního orgánu „varovat“ účastníka řízení, že důvody uvedené v jeho podání nejsou dostatečné či podstatné. Ostatně v posledně citovaném rozsudku zdejší soud uvedl, že „[p]oučovací povinnost se z toho důvodu (povahy správního řádu jako procesního předpisu) nevztahuje na poučování o otázkách hmotného práva, tedy zda a jak mají účastníci řízení hájit v řízení svá práva a jaké hmotněprávní důsledky pro ně plynou z toho, že tak neučiní. Účastníkům řízení se musí dostat poučení zejména o těch procesních právech, která spadají pod právo na spravedlivý proces. Poučovací povinnost správního orgánu nezahrnuje poskytování komplexního návodu, co by účastník měl nebo mohl v daném případě činit, aby dosáhl žádaného účinku, ale jen pomoc k tomu, aby mohl zákonem stanoveným způsobem dát najevo, co hodlá v řízení učinit. Poučovací povinnost správních orgánů naopak nelze zaměňovat s právem účastníků na poskytování právních rad. Účastníkům řízení se může dostat návod, co je třeba učinit, aby dosáhli žádaného účinku, v rámci právních služeb poskytovaných advokáty či jinými profesionály v oblasti práva.“

[17] S ohledem na výše uvedená východiska nelze přisvědčit námítce stěžovatele, že jej měl žalovaný vyzvat k úpravě (či k nahrazení) důvodů, které uvedl ve své žádosti o propuštění ze zajištění. Poučovací povinnost správních orgánů není bezbřehá, ale omezuje se na odstranění nedostatků, které objektivně brání projednání věci. Stěžovatel ve své žádosti uvedl, že již byla zjištěna jeho totožnost, že je možné uplatnit zvláštní opatření, neboť je ochoten se osobně hlásit ministerstvu ve stanovené době a že má zajištěno ubytování. Žádost se tedy nijak nevymykala předmětu řízení, byla dostatečně konkrétní a srozumitelná a obsahovala bezesporu skutečnosti, které jsou relevantní z hlediska rozhodování dle § 46a odst. 10 zákona o azylu, především argumentaci týkající se možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, která je bez dalšího uplatnitelná jak v případě zajištění z důvodu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tak i při zajištění z důvodu podle § 46a odst. 1 písm. a) téhož zákona. Jednalo se tedy o žádost projednatelnou. To, že žádost neobsahovala všechny myslitelné argumenty, je třeba přičíst postupu zástupkyně stěžovatele, jak správně konstatoval krajský soud. Ta se spolehla na informace uvedené v usnesení Policie ČR ze dne 15. 8. 2019, č. j. CPR-25205-2/ČJ-2018-930310-C220, namísto toho, aby vycházela přímo z rozhodnutí žalovaného o přezajištění č. j. OAM-124/LE-LE05-LE26-PS-2018, které jí však muselo být s ohledem na den převzetí zastoupení (9. 7. 2018) k dispozici (stěžovateli bylo předáno dne 13. 7. 2018). Z žádosti rovněž nevyplývalo, že by ji zástupkyně stěžovatele měla v úmyslu doplnit. To zástupkyně sdělila žalovanému teprve přípisem ze dne 6. 9. 2018, s nímž současně spojila žádost o nahlížení do spisu. Tato informace se tedy dostala do dispozice žalovaného až po vydání napadeného rozhodnutí (4. 9. 2018). Ke dni vydání rozhodnutí proto nebyl dán důvod k tomu, aby žalovaný stěžovatele potažmo jeho zástupkyni vyzval k doplnění odůvodnění žádosti o opětovné posouzení důvodů zajištění. Rozhodnutí v této věci nic nebránilo. Skutečnost, že zástupkyně stěžovatele podala žádost bez seznámení se s napadeným rozhodnutím, nelze přičítat k tíži žalovanému. Byla to právě sama zástupkyně stěžovatele, kdo rezignoval na zjištění obsahu napadeného rozhodnutí a rozhodl se pro podání žádosti bez bližší znalosti důvodů zajištění.

[18] Nejvyšší správní soud nicméně považuje za vhodné žalovanému připomenout, že v posuzovaném případě byla řešena otázka zajištění stěžovatele, tedy omezení jeho osobní svobody. Jednalo se tudíž o zásah do jednoho z jeho nejvýznamnějších základních práv. Za těchto okolností je nezbytné, aby žalovaný reagoval na úkony stěžovatele, respektive jeho zástupkyně v co možná nejkratší lhůtě. Tomuto požadavku neodpovídá postup žalovaného, který na žádost o zaslání napadeného rozhodnutí ze dne 16. 8. 2018 reagoval až dne 4. 9. 2018, a to souběžně s vydáním rozhodnutí o žádosti o opětovné posouzení důvodů zajištění ze dne 31. 8. 2018. Informace o možnosti využít institut nahlížení do spisu, na niž žalovaný zástupkyni v odpovědi na žádost o zaslání napadeného rozhodnutí odkázal, byla za takovéto situace prakticky bezúčelná. Uvedené ovšem nic nemění na skutečnosti, že žalovaný nebyl povinen stěžovatele vyzvat k doplnění jeho žádosti o propuštění ze zajištění a krajský soud tuto otázku posoudil správně.

[19] K námitkám týkajícím se důvodů zajištění stěžovatele a odůvodnění možnosti uložení zvláštních opatření je třeba poukázat na skutkové okolnosti věci, na nichž krajský soud založil své posouzení. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel se při policejní kontrole dne 7. 7. 2018 prokázal padělaným dokladem totožnosti, a to identifikační kartou Rumunska na jméno Y. V průběhu správního řízení, které vyústilo ve vydání rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění ze dne 7. 7. 2018, č. j. KRPA-254370-19/ČJ-2018-000022, pak bylo zjištěno, že stěžovatel do České republiky přicestoval v prosinci 2016 a od té doby tu nepřetržitě pobýval. Stěžovatel tedy nerespektoval zákonnou povinnost pobývat na území České republiky na základě řádného pobytového titulu a prokazoval se padělaným dokladem totožnosti.

[20] V rozsudku ze dne 21. 3. 2019, č. j. 8 Azs 309/2018 - 32, se zdejší soud zabýval skutkově prakticky totožnou situací, kdy byla rovněž účelovost žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany dovozována ze skutečnosti, že žádost byla podána až po rozhodnutí o správním vyhoštění, přičemž i v tomto případě se cizinec prokázal padělaným dokladem totožnosti. Stejně jako v případě uvedeného rozsudku, i v nyní posuzované věci dospěl zdejší soud k závěru, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal až poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, a byl zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců podle zákona o pobytu cizinců. V České republice však pobýval od prosince 2016. Až do zadržení policejní hlídkou dne 7. 7. 2018 se přitom mohl po území České republiky volně pohybovat a dostavit se buď na příslušný orgán Policie, či přímo do příjmacího střediska žalovaného a podat žádost o mezinárodní ochranu, což však neučinil. Jako důvody podání žádosti přitom uvedl, že se jej ukrajinská policie po Majdanu stále snaží odsoudit „*kvůli hloupostem*“, že se jej pokouší nechat odsoudit jemu neznámá žena a že jej nutí jít do ATO. V pohovoru k žádosti žádné další skutečnosti neuvedl. Důvodnost žádosti dovozuje především z toho, že mu při návratu do vlasti hrozí trestní stíhání a vězení. Jedná se tedy o skutečnosti, které byly stěžovateli známy již před jeho zajištěním, přičemž neuvedl žádnou okolnost, která by mu po celou dobu jeho pobytu na území České republiky bránila v podání žádosti o mezinárodní ochranu. Vše tedy nasvědčuje tomu, že motivační stěžovatele k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla pouze snaha vyhnout se správnímu vyhoštění. Naprosto scestný je pak argument stěžovatele, že se podáním žádosti nemohl snažit vyhnout správnímu vyhoštění, když toto mu již bylo pravomocným rozhodnutím uloženo. Podstatou vyhýbání se správnímu vyhoštění totiž není snaha vyhnout se pravomocnému rozhodnutí o vyhoštění, ale faktickému výkonu vyhoštění, kdy je cizinec nucen opustit území ČR.

[21] Rovněž k problematice předložení padělaných dokladů zejména ve vztahu k vyloučení možnosti uložení zvláštních opatření se zdejší soud již opakovaně vyjádřil. V rozsudku ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Azs 237/2017 - 20, konstatoval, že „[j]iž samotná okolnost, že cizinec užije při prokazování totožnosti padělaný či pozměněný doklad totožnosti některého z členských států EU umožňující

pokračování

mu za běžných okolností vystupovat pod nepravou identitou (příp. je u něho takový doklad nalezen, aniž by cizinec dokázal osvědčit, že jej nebudlal jakkoli užít), je totiž obvykle velmi silným signálem toho, že cizinec je připraven závažně porušovat pravidla České republiky regulující pobyt cizinců. [...] Proto již samotná možnost jeho užití (a zpravidla tedy i jen prosté držení takových falešných dokladů při sobě) je za běžných okolností dostatečným důvodem k důkladnému zvažení, zda cizince zajistit – v opačném případě totiž není vůbec vyloučeno, že cizinec, který si již jednou byl schopen opatřit falešný doklad, si opatří další falešný doklad a opět se vzdálí dosahu orgánů dohlížejících na dodržování cizineckého práva.“ Obdobně lze odkázat na rozsudky zdejšího soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 10 Azs 161/2017 - 21, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56, ze dne 6. 9. 2017, č. j. 9 Azs 218/2017 - 24, ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 309/2018 - 32, či ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 Azs 185/2017 - 31. K tomu je nutné zdůraznit, že opatření a užití padělané veřejné listiny je trestným činem podle § 348 odst. 1 (ve spojení s § 131 odst. 2) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, a jedná se tedy o závažné porušení veřejného pořádku České republiky. Okolnost, že si stěžovatel opatřil padělaný doklad totožnosti a následně se jím prokazoval, proto nelze nijak bagatelizovat. Optikou tohoto jednání je pak nutno hledět na tvrzení stěžovatele, že nikdy nebyl trestně stíhán ani veden v evidenci nežádoucích osob. Dostatečnou záruku ve vztahu k dodržování zvláštních opatření nemůže za popsané situace představovat ani spolupráce stěžovatele s policií po jeho zadržení a zajištění.

[22] Námitky stěžovatele týkající se posouzení důvodů zajištění a odůvodnění možnosti uložení zvláštních opatření tak nejsou důvodné. Nejvyšší správní soud se v tomto ohledu plně ztotožnil se závěry krajského soudu, které odpovídají ustálené judikatuře.

[23] V závěru kasační stížnosti stěžovatel namítl, že byl zkrácen na svých právech nedodržením lhůty pro rozhodnutí o žalobě. Ze soudního spisu vyplývá, že žaloba byla podána u žalovaného dne 23. 9. 2018. Žalovaný žalobu spolu se správním spisem a svým vyjádřením dne 3. 10. 2018 předložil Krajskému soudu v Plzni. Ten ovšem zjistil, že k projednání žaloby je s ohledem na § 46a odst. 7 zákona o azylu místně příslušný Krajský soud v Ostravě, a věc mu usnesením ze dne 4. 10. 2018, č. j. 17 A 146/2018 - 12, postoupil. Dne 11. 10. 2018 byl spis doručen Krajskému soudu v Ostravě, který o žalobě rozhodl dne 18. 10. 2018.

[24] Podle § 46a odst. 8 zákona o azylu [v] *případě, že je žaloba podána prostřednictvím ministerstva, ministerstvo předloží soudu žalobu, vyjádření k žalobě a správní spis do 5 dnů ode dne doručení žaloby; je-li žaloba podána u příslušného soudu, vyžádá si soud správní spis. Ministerstvo předloží soudu vyjádření k žalobě a správní spis do 5 dnů ode dne doručení žaloby a zároveň doručí své vyjádření k žalobě žadateli o udělení mezinárodní ochrany. O žalobě soud rozhodne do 7 pracovních dnů ode dne doručení správního spisu soudu. Soud nařídí k projednání věci jednání, navrhne-li to účastník řízení nejpozději do 5 dnů ode dne podání žaloby nebo je-li to nezbytné; o tom musí být žadatel o udělení mezinárodní ochrany v rozhodnutí ministerstva poučen. Rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí, vyrozumí o tom ministerstvo bezprostředně po vyhlášení rozsudku.* (zvýraznění provedeno soudem).

[25] V případě žaloby proti rozhodnutí o zajištění cizince podle § 46a zákona o azylu tedy zákon předpokládá dodržení dvou lhůt, a to lhůty pro předložení žaloby případně vyjádření se k žalobě, a lhůty pro rozhodnutí o žalobě. Zástupkyně stěžovatele doručila žalovanému žalobu dne 23. 9. 2018. Pátý den lhůty připadl na pátek 28. 9. 2018. Vzhledem k tomu, že tento den byl státní svátek, připadl konec lhůty na pondělí 1. 10. 2018. Ze spisu krajského soudu vyplývá, že žaloba, správní spis a vyjádření byly doručeny Krajskému soudu v Plzni dne 3. 10. 2018 v 8:00 hodin ráno. Přestože ze soudního ani správního spisu nelze jednoznačně určit, kdy žalovaný podal zásilku k poštovní přepravě, s ohledem na čas doručení se jeví jako vysoce pravděpodobné, že zásilka byla podána k přepravě dne 1. 10. 2018, tedy poslední den lhůty. Žaloba byla nicméně předložena místně nepřislušnému soudu. Na základě tohoto pochybení vznikly průtahy, neboť žaloba musela být předložena místně příslušnému soudu, přičemž

k doručení žaloby a správního spisu místně příslušnému krajskému soudu došlo až dne 11. 10. 2018. V důsledku pochybení žalovaného tedy nebyla zákonem stanovená lhůta dodržena.

[26] Pro posouzení uvedeného pochybení je rozhodná povaha uvedené lhůty a případné následky jejího nedodržení. Těmito otázkami se zdejší soud zabýval ve vztahu k § 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců v rozsudku ze dne 16. 2. 2016, č. j. 3 Azs 161/2015 - 42. Zde uvedl, že „nelze z žádného ustanovení zákona o pobytu cizinců dovodit, že by s nedodržáním pětidenní lhůty stanovené policií k předložení žaloby zajištěného cizince soudu zákon spojoval povinnost ukončit zajištění tohoto cizince. Pokud je taková žaloba soudu předána opožděně, nemá toto pochybení policie zásadně žádný vliv na zákonnost či trvání účinků správního rozhodnutí, na jehož základě byl cizinec zajištěn. Cizinec má být podle zákona o pobytu cizinců propuštěn ze zajištění teprve, je-li vyhlášen správním soudem rozsudek, jímž se rozhodnutí o zajištění cizince ruší. Je třeba podotknout, že by bylo rovněž značně nesystémové, kdyby byl cizinec propuštěn ze zajištění čistě na základě překročení předmětné lhůty pro předání jeho žaloby soudu s tím, že by z žádného rozhodnutí či ustanovení zákona o pobytu cizinců nevyplývalo, že současně skončily právní účinky správního rozhodnutí, podle něhož má být cizinec stále ještě zajištěn. Jinými slovy, před propuštěním cizince ze zajištění by musely být právní účinky rozhodnutí o jeho zajištění nějakým procesně předvídaným způsobem eliminovány; v opačném případě by totiž cizinec pobýtem na svobodě de facto toto původní správní rozhodnutí neustále porušoval.“ S ohledem na uvedené pak dospěl k závěru, že se jedná o lhůtu pořádkovou a „s jejím marným uplynutím nelze spojovat stěžovatelem požadovaný následek (nárok na automatické propuštění ze zajištění v případě překročení této lhůty - pozn. soudu).“ Rovněž uvedl, že „se jedná o skutečnost vyplývající ze zákona, tudíž popsaným zákonným postupem nemohla žalovaná porušit ani čl. 2 odst. 2 LZPS.“ S ohledem na prakticky totožné znění a smysl úpravy obsažené v § 46a odst. 8 zákona o azylu je přitom na místě závěry uvedeného rozsudku aplikovat i v nyní posuzovaném případě. Nelze proto než uzavřít, že samotné překročení lhůty pro předložení žaloby v posuzovaném případě nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[27] Co se pak týče samotného postupu Krajského soudu v Ostravě, je třeba zdůraznit, že tomu byl spis od Krajského soudu v Plzni doručen dne 11. 10. 2019, přičemž již pátý pracovní den krajský soud o žalobě původním rozsudkem ze dne 18. 10. 2018, č. j. 19 A 35/2018 - 30, rozhodl. Původní rozsudek byl tedy vydán ve lhůtě 7 pracovních dnů ode dne, kdy byla soudu žaloba předložena. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ani případné překročení lhůty 7 pracovních dnů v řádu dní by nemělo na posouzení věci vliv. Jak totiž vyplývá z rozsudku ze dne 2. 2. 2015, č. j. 8 Azs 58/2014 - 37, překročení uvedené lhůty není důvodem pro zrušení rozsudku krajského soudu: „Pokud by kasační soud zrušil rozhodnutí krajského soudu pouze z důvodu jeho opožděného vydání, mělo by to za následek pouze další prodlevu ve vydání konečného rozhodnutí ve věci.“ Ani námitka poukazující na nedodržení lhůty pro rozhodnutí o žalobě tak není důvodná.

[28] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[29] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu